

З О Л О Т І Р У К И

Ф о т о Я. Л е щ и н с ь к о г о

Високий бородатий дідок, Василь Ігнатович Шкутов, закінчивши вигини кутник, урочисто показав на його пальцем і подивившись на гурт своїх учнів, припав поглядом до обличчя одвого молодика, сказав ласково:

— Ось, п'ять хвилин — і готово. А з 6 пів години возтупився.

— Не менш. Адже я не знав, що це так просто.

— Просто... Придивляйтесь, учитесь буди, тоді буде просто. Бригадир тий де?

Тут дід Шкутов нападє на брига. дера, що стоїть біля шинка.

— Хороша справа, товаришу бригадире, хороша робота! За верстку яжно — мучиться людина, а тобі хоч би що! Нащо ж ти бригадир, коли ти не можеш допомогти відсталому. Як же цеє справу всій бригаді, а тобі — шлювать?

— Та я їм казав... — хоче виправ. датись бригадир.

— Казав! казав! — сердиться старий. — Ти йому ще й про між. народне становище скажи. Стати та показати треба, а не сидіти над сво. ю кваліфікацією, як куриця на яй. цах.

— Товаришу Шкутов, хвилину — нер'шуче зу. лляє засоромле. ний бригадир дїда, що спримував був до виходу.

Він виходить з дідом убїк і тихень. ко, щоб не почули вїдливї молодї лї. дові друзї, показує йому вальцївницї, у яких бригада пророблює канав. ки.

— Ось давно над цим працюємо, а виходить погано. Коли канавка вузь. ка, ще добре — під. пияти можна, а коли широка, — це ж брак. У чому тут справа? — й бригадир мнється. Йому ніяково пе. ред своїм старим учителем дідом, трошки соромно і перед хлопцями-уч. нями, проте нічого не вдєш. Доводить. ся звертатись до діда, бо вищого від нього авторитету в цих справах не. має.

— Добре, бригадире, — весело відпо. відє дїд. — Я до тебе не подібний... Тут справа дуже проста: адже у тебе є крейсмейстер, а лєм якийсь. Віз. ки маленький крейсмейстер, примірай і зрудуй, тоді й підпилювання не треба, — закінчує він під дружний сміх учнів, а наприкінці кидає: — Я ще раз зайду, якщо у тебе не вийде.

сам покажу. А покищо поглядай на цього хлопця, — кидає він головою на перекаваліфіканта, що встиг підчас розмови зігнути пару нових кутників.

Василеві Ігнатовичу Шкутову шістьдесят вісім років. Він найстарший робітник харківського заводу імені Шевченка.

Завод народився на його очах і ви. ріс за активною дідовою допомогою. Василь Ігнатович був за слюсари і добре знавє по верстатах, коли на околиці Харкова — Основі гудів сосновий ліс, а шумлива Москалівка закінчувалася городами, що осіли по берегах річки. Позламувані шерехи маленьких будинків Москалів. ки переходили в рівні ряди сивої ка. пущи і геометричне мереживо грядок чудової основ'янської редиски, що належали городнякові — глитаю Вер. лізову.

Спочатку на березі річки, на око. личі ліса стояла кузня, маленька й погано обладнана. Колишній ливарник протягобудівного заводу — Скрипка збудував там невеличку ливарну май. стерню, де стара коняка ходила біля,

майстерні, з'явилась марка «Чавуно. ливарний завод Берлізова».

Василь Ігнатович Шкутов прийшов на цей завод 1911 року, коли Бер. лізов, одержавши велике замовлення від Донецької залізниці, ще тоді лише будувалася, найняв собі інженера і до ливарні приєдналась ковальська та механічна майстерня. Шкутов за тих часів був уже добрим майстром.

Хазяїн не любив Шкутова за гос. трий язик, проте обійтись без нього не міг.

...Багато води втекло з того часу, навіть у повільній річці Лопані, на березі якої зростає і шийвєся завод. Не пізнати ані Основі з Москалівкою, ані заводу, ані Василя Ігнатовича.

Новими будинками, заводськими корпусами, фабриками-кухнями вкри. лися колишні городи, підперезалися трамвайною колією, прищепурились електрикою. Розцвіли школи та клуби.

На місці старої кузні біля мосту стоїть великий, красивий завод транс. портного машинобудування, гордий новими своїми цехами, рихтуванням та конструкціями нових корпусів.

Двадцять два ро. ки проробив Ва. сіль Ігнатович на заводі. Тепер він аж ніяк не нагадує колишнього Ваську Шкута, яким він прийшов сюди. Від тодішнього Ва. сілька Василь Іг. натович відрізня. ється так, як новий радянський завод від колишньої май. стерні, так, як транс. портери для буд. івель і шахт, і рольганги для мета. лургії від комфо. рок, які виливав Берлізов.

Залишилися зо. лоті руки, що зба. гатилися новими уміннями, срібля. стою стала голова, озброєна новими знаннями і твердою дисципліною. Тепер Василь Ігнатович не лише найстарі. ший і найкваліфі. кованіший робіт. ник заводу імені Шевченка. Тепер він кращий удар. ник і більшовик, що високо несе

прапор ізовського руху в себе на заводі.

Після революції Василь Ігнатович, уже п'ятидесятилітня людина, почав молодити. Поперше, він побачив, що в житті багато є веселих і цікавих речей. По. друге, він прийшов до висновку, що всі ці веселі і цікаві речі, робляться ще веселіші і цікавіші, коли їх не про. сто спостерігати, а робити й будувати, допомагаючи товаришам своїми знання. ми та вмінням своїх золотих рук.

Василь Ігнатович Шкутов навчає молодого слюсара

привода, що подавав повітря до ва. ганки.

Якось коняка потрапила в гаряче литво і пошкодила собі ноги. Тоді Окрипка пішов до городника Берлі. зова, щоб позичити нову коняку, і Берлізов запропонував йому вступити з ним у компанію.

Незабаром Скрипка зник, а на ко. лосниках та конфорках, відлитих у

Пішовши цим шляхом, старий, що зробився майстром механічного цеху, дуже швидко прийшов до партії і ось уже вісім років іде з її лав, разом з передовими людьми свого класу і країни.

Дід — активіст. Він керував піонерами, живівділом, порядком партійних навантажень досі працює з комсомолом. Бо він є партприкріплений до комсомольського осередку.

Не було і немає на заводі виробничої наради, де не чути було б лідового голосу, не буває й технічної наради, де не сперечався б з інженерами Василь Ігнатович.

Після дня роботи на заводі він сидів у себе вдома над рисунками, і на його столі поруч з історією партії лежав підручник креслення, а в зошиті поруч з віршами, що їх час від часу складає старий, і поруч з лекціями заочної політшколи, в'язались алгебричні формули.

Будівництво, шляхові роботи, шахти, металургія і інші заводи вимагали все більше транспортерів, конвеєрів і інших транспортних механізмів. Завод поспішав обслуговувати всіх. Проте справа впиралася в людей: їх не вистачало, треба було навчити, підготувати, пристосувати до роботи.

Й цю справу покладено на діда Шкутова. Він узявся, вчив фабзайчат, навчав учителів семирічок викладати дітям слюсарську справу, а ввечері вчив

чорноробів, що поклали зроститись кваліфікованими слюсарями та токарями.

П'ять років приділив цій справі Василь Ігнатович. Багато сотень людей пройшло за цей час через його руки.

Шкутов гордий з своїх учнів.

— Дивіться, які вони в мене вчені. Інженери, техніки, економісти, в райпаркомі працюють, трестами завідують... Подивившись на них і весело стає.

Тепер дід зайнятий підготовкою нових робітників. А коли на заводі трапляється прорив і оголошують штурм, дід стає на чолі своїх колишніх учнів і разом з ними працює у відсталих цехах.

Василь Ігнатовичу шістдесят вісім років. Він старий. Його старість — щаслива, сповнена радощів.

Василь Ігнатович з своїми учнями біля свердлувального верстата